

Přínosy fondů EU v ORP Jaroměř

Na území ORP Jaroměř bylo realizováno za pomoci fondů EU několik významných investičních projektů, především v dopravě (dostavba úseku D11, výstavba dopravního terminálu), a množství měkkých projektů ve vzdělávání. Město Jaroměř taktéž realizovalo projekt na revitalizaci Pevnosti Josefov, kde však potřebné investice několikanásobně převyšují možnosti města i fondů EU.

CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

- ORP Jaroměř je oblastí s kvalitním životním prostředím, s dobrou dostupností do krajského města. Trpí však vyšší nezaměstnaností a vyšší mírou sociálního vyloučení obyvatel, především z důvodu existence sociálně vyloučené lokality Josefov na území jádrové obce Jaroměř.

Potřeby řešené

- Rozvoj dopravní infrastruktury byl pro Jaroměř klíčovou potřebou, která byla primárně řešena dostavbou úseku D11 a vybudováním dopravního terminálu v Jaroměři. Díky terminálu došlo k zlepšení propojení veřejné dopravy v regionu i revitalizaci okolí terminálu. Dále byla dopravní infrastruktura rozvíjena budováním sítě cyklostezek s propojením na sousední Pardubický kraj.
- Životní prostředí bylo podpořeno ve třech oblastech – snížení energetické náročnosti budov, řešení problematiky odpadů a posílení přirozených funkcí krajiny. Město pořídilo kompostéry, kontejnery a štěpkovače.

Potřeby neřešené

- V ORP Jaroměř se nedařilo řešit potřeby spojené se sociálním vyloučením. Přestože se na území Jaroměře nachází sociálně vyloučená lokalita a dostupnost sociálních služeb je deklarována jako problém celého kraje, nesměřovaly do sociální oblasti žádné projekty s výjimkou plošných krajských projektů na rozvoj služeb sociální prevence.
- Důvody je možné hledat v nízké iniciativě obce v podávání projektů i spádovosti sociálních služeb, kdy značná část aktivit je pokrývána z Hradce Králové.

PŘÍPADOVÁ STUDIE

PEVNOST JOSEFOV JAKO ROZPOČTOVÉ A SOCIÁLNÍ DILEMA MĚSTA

- Vedení města Jaroměř vnímá potenciál Pevnosti Josefov v oblasti turistického ruchu. Problémem je omezený rozpočet města na kofinancování projektů, které by vedly k revitalizaci a tím pádem i k oživení pevnosti. Pevnost Josefov je zároveň sociálně vyloučenou lokalitou, což vede k vyššímu výskytu patologických jevů v Jaroměři. Navíc vzhledem k výskytu sociálně vyloučené lokality panuje mezi školami v Jaroměři negativní konkurence, škola v Josefově je segregovanou školou. Ostatní školy ve městě nechtějí přijímat potenciálně problémové žáky.

Využité metody

Desk research
Fokusní skupina (duben 2022, 2 skupiny)
Rozhovory (leden-březen 2022, 19 respondentů)
Dotazníkové šetření (únor-květen, 24 respondentů)
Deskriptivní statistika
Pokročilé statistické metody (CIE, DID, regrese)

Výstup je součástí 3. fáze projektu Výsledková evaluace – přínosy fondů EU na regionální úrovni, zpracovatelem projektu je společnost Ernst & Young, s.r.o.

Datum zpracování 3. fáze: 01/2021 – 06/2022.

Data o čerpání fondů EU jsou platná k 31. 12. 2021.

Více informací v Knihovně evaluací (dotaceEU.cz)

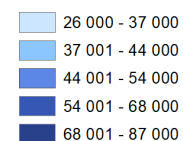
Využití fondů EU v KRÁLOVEHRADECKÉM KRAJI

Královehradecký kraj využil fondy EU podprůměrně, v celostátním srovnání v přepočtu na obyvatele se řadí na 10. místo. Největší část prostředků směřovala do ORP krajského města Hradce Králové. Naopak nejmenší podporu čerpala ORP v příhraničních oblastech a ve vnitřní periferii kraje (např. ORP Hořice). Výše čerpání v ORP Jaroměř je ovlivněna dostavbou D11.

ČERPÁNÍ ESIF

správní obvody ORP Královehradeckého kraje

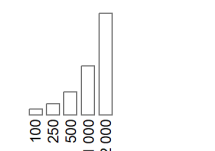
Čerpání na 1 obyvatele (Kč)

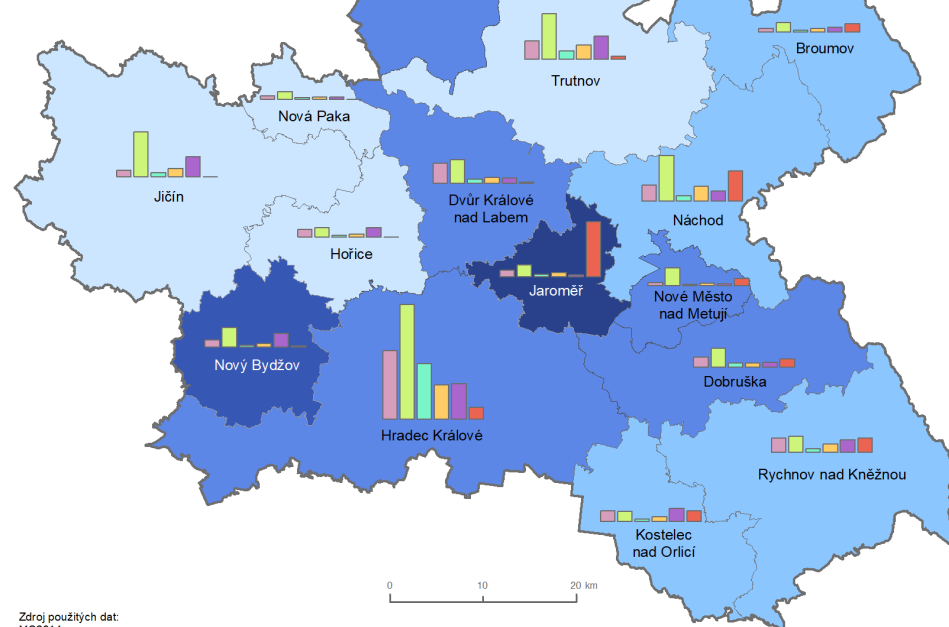
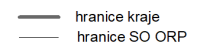
Operační program

Čerpání v jednotlivých operačních programech (mil. Kč)

Administrativní členění území

Zdroj použitých dat:
MS2014+

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ V ČERPÁNÍ BYLY ORP V SOUSEDSTVÍ KRAJSKÉHO MĚSTA

- Podpora ze všech operačních programů směřovala primárně do krajského města Hradce Králové.
- V přepočtu na obyvatele se nejvíce čerpalo v ORP Jaroměř (86 tis. Kč), hlavně díky dostavbě D11.
- Dařilo se i menšímu ORP Nový Bydžov, zejména díky projektu jádrové obce na sanaci ekologických zátěží.
- Nejméně podpořené byly příhraniční regiony – Jičín, Nová Paka a Trutnov.
- Nízká podpora mířila také do ORP Hořice, která je z hlediska ekonomického rozvoje vnitřní periferií.

OPERAČNÍ PROGRAMY A JEJICH PŘÍSPĚVEK K ROZVOJI REGIONU

- Nejvýznamnějším programem pro kraj byl Integrovaný regionální OP, největší projekt například podpořil modernizaci urgentního příjmu Fakultní nemocnice Hradec Králové.
- Významně přispěl k rozvoji regionu také OP Doprava, ze kterého byla financována dostavba dálnice D11 nebo výstavba několika významných autobusových terminálů, včetně terminálu v Jaroměři.

Přínosy fondů EU v KRÁLOVEHRADECKÉM KRAJI

Díky fondům EU se podařilo plnit část strategických priorit kraje – zkvalitnění vzdělávání, silnic i veřejné dopravy a zlepšení životního prostředí redukcí emisí, napojením domácností na kanalizace a čističky a zvýšení recyklace odpadů. Naopak se nepodařilo snížit sociální nerovnosti uvnitř kraje nebo více podpořit turismus.

5 162

domácností snížilo své emise z vytápění.

158 km

vybudovaných kanalizací. To je téměř 7% nárůst délky kanalizační sítě v kraji oproti roku 2014.

104 km

silnic II. a III. třídy bylo postaveno nebo zrekonstruováno. To je sice pouze 3% krajských silnic, ale 12% délky silnic zrekonstruovaných v celé ČR.

40 886 dětí

žáků a studentů má přístup ke kvalitnějšímu vzdělávání.

V Královéhradeckém kraji do školního roku 2021/2022 nastoupilo 104 716 dětí, žáků a studentů.

65

vypracovaných územních dokumentů v celkem 16 městech.

Dokumenty pokrývají více než třetinu rozlohy kraje, což mimo jiné umožní zrychlení stavebního řízení.

6 469 tun

odpadu bude možné recyklovat. Každý občan tak bude moci navýšit objem tříděného odpadu o 11,7 kg ročně, tj. o 20%.

Bez fondů EU by strategické cíle kraje nebyly naplněny. Prostředky hrály klíčovou roli při zvyšování kvality ovzduší/vod a práci s odpady nebo ve vzdělávání.

Životní prostředí (kvalita ovzduší, vody, práce s odpadem, ekologické zátěže)

Z ESIF budovaná kanalizace a čističky pomohly vyřešit problém s kvalitou vody a související infrastruktury, kde kraj dlouhodobě zaostával. Výrazný posun nastal v nakládání s odpady a v kvalitě ovzduší díky kotlíkovým dotacím.

Rozvoj vzdělávání

Zvýšil se počet absolventů prvních ročníků oborů zaměřených na praxi o 255, po ukončení projektů se počet absolventů navýší několikanásobně. V podpoře vysokoškolského vzdělávání je tak Královéhradecký kraj (při zohlednění velikosti kraje) jedním z nejlepších krajů vůbec a naplnil deklarované potřeby.

Podpora cestovního ruchu a kultury

Síť cyklostezek byla rozšířena o 19 km. Vzhledem k velikosti současné sítě 2 073 km se ale jedná o zanedbatelný rozvoj. Bylo revitalizováno 9 památkových objektů, snížila se tak závislost kraje na několika turistických destinacích. Potřeby v těchto oblastech nicméně přetrvávají.

Rozvoj podnikatelského prostředí

V programovém období 2014-2020 bylo vytvořeno několik sociálních podniků, dále se zvýšila zaměstnanost v podpořených podnicích o 18 osob, což je však vzhledem k velikosti kraje zanedbatelný posun.

Význam územní dimenze a integrovaných nástrojů

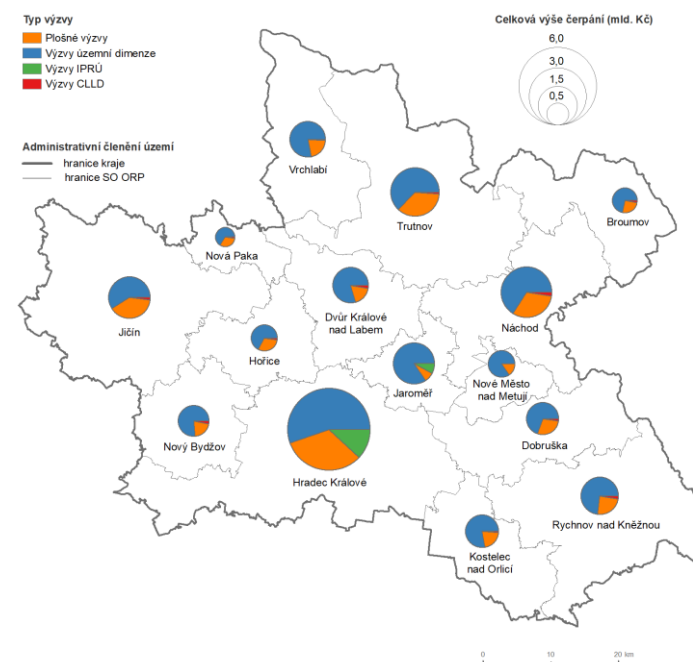
Výzvy s prvkem územní dimenze byly čerpány v celém kraji, téměř čtvrtina prostředků směřovala do ORP Hradec Králové. Na území kraje se realizovaly projekty ze dvou integrovaných nástrojů, CLLD a ITI Hradecko-pardubické aglomerace.

Výzvy s územní dimenzí cílily na rozvoj kultury, cestovního ruchu, vzdělávání a dopravy

- Přes výzvy s některou z forem územní dimenze bylo ve Královéhradeckém kraji doposud čerpáno 16,1 mld. Kč, tj. téměř 70% všech prostředků čerpaných v kraji, největší podíl směřoval do SO ORP Hradec Králové, Jaroměř a Jičín.

ČERPÁNÍ ESIF PODLE TYPU VÝZVY
správní obvody ORP Královéhradeckého kraje

Typ výzvy
■ Plošné výzvy
■ Výzvy územní dimenze
■ Výzvy IPRU
■ Výzvy CLLD

CLLD představovalo důležitý zdroj prostředků pro obce a vzdělávací zařízení

Nejvýrazněji byla podpořena renovace chodníků, dále pak dětské skupiny a vybavení učeben, ale i podpora sociálních služeb.

- Kraj vnímá MAS jako hybatele změn v území, proto také přispívá na činnost MAS.
- Všechny obce, které jsou součástí některé z MAS, hodnotí spolupráci s MAS kladně.
- Nákup vozů pro pečovatelské služby zvýšil jejich dostupnost zejména v horských oblastech

ITI Hradecko-pardubické aglomerace pomáhá od vzdělávání po cestovní ruch

Hlavní přínos měly projekty především v oblasti:

- Cestovní ruch – např. rekonstrukce muzeí (*SMART muzeum v HK*) a obnova pevnosti v Jaroměři
- Vzdělávání – modernizace a rozšíření kapacit škol
- Doprava – zasil'ování kraje cyklostezkami a výstavba terminálů

Naopak dopad na oblast podpory podnikání a životního prostředí zůstal za očekávaním vedení ITI.